

Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep.
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
18/1878-3

Dato
29. november 2018

Overføring av sams veiadministrasjon - Utredning av nasjonale føringer for riks- og fylkesveinettet

Vi viser til regjeringens oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak om å overføre ansvaret for fylkesdelen av sams veiadministrasjon til fylkeskommunene.

I utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av riks- og fylkesveinettet legges Statens vegvesens veinormaler til grunn. Veinormalene er basert på oppdatert fagkunnskap og gir føringer for blant annet veiens bæreevne, bredde, linjeføring, kryss og gang- og sykkelløsninger. Mange av kravene i veinormalene er knyttet til utforming av veiene og setter krav for at veien skal ivareta effektiv og sikker transport for alle trafikantgrupper. Veinormalene er fastsatt med hjemmel i lov og forskrift, men i liten grad i forskrifts form. Normalene og håndbøkene er følgelig ikke bindende utover vegvesenets eget ansvarsområde.

Når fylkeskommunene overtar ansvaret for selv å forvalte fylkesveinettet, står de derfor fritt til selv å vurdere hensiktsmessigheten av å legge vegvesenets normaler og håndbøker til grunn for eget veinett. Det er derfor behov for å vurdere nødvendigheten av og innholdet i eventuelle lov- og forskriftsfestede bindende nasjonale føringer for både riks- og fylkesveinettet.

Samferdselsdepartementet ber Vegdirektoratet om å utrede behovet for, og eventuelt utformingen av, bindende nasjonale føringer for utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av riks- og fylkesveinettet. I utredningen skal det også vurderes hvordan nasjonale føringer bør forankres rettslig.

Det skal utredes og fremmes forslag til flere alternative løsninger med ulikt omfang og hvor ulike hensyn vektlegges. Ett av alternativene skal være en minimumsregulering som kun vektlegger trafikksikkerhet. Innholdet i en slik minimumsregulering skal også innarbeides i de øvrige alternativene, som i tillegg hver skal vektlegge andre hensyn. Aktuelle hensyn kan være eksempelvis fremkommelighet, herunder standarder for vinterdrift o.l., samt klima-/miljø mål gitt i Nasjonal Transportplan.

Enhetlig veistandard skal ikke være et generelt premiss for utredningen. De ulike forslagene til føringer skal begrenses til tekniske og funksjonelle minstekrav til standard og prosess, og skal ikke utløse mer omfattende og kostbare tiltak enn nødvendig ut fra de hensyn som skal ivaretas. Det skal også legges til grunn at de standardene vi har i dag ikke skal økes og derved utløse merutgifter for veieierne.

I Vegdirektoratets utredning skal behovet for, og omfanget av, bindende nasjonale føringer vurderes opp mot fylkeskommunenes handlingsfrihet og annet regelverk. Vi viser i denne forbindelse til veilederen for statlig styring av kommuner og fylkeskommuner. Vegdirektoratet skal i samråd med departementet involvere fylkeskommunene eller representanter for fylkeskommunene i arbeidet før utkastet forelegges Samferdselsdepartementet og det gjennomføres formelle høringer.

Vegdirektoratet utredet i 2011 behovet for nasjonale føringer i tilknytning til Forvaltningsreformen. Vi ber direktoratet om å se hen til dette arbeidet. Vegdirektoratets utredning nå og etterfølgende høring vil inngå i grunnlaget for departementets vurdering av behovet for bindende nasjonale føringer for utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av riks- og fylkesveier samt innhold i og forankring av slike.

Samferdselsdepartementet vil innkalle til et møte for å drøfte videre arbeid og rammer for oppdraget.

Med hilsen

Hans Einar Nerhus (e.f.)
avdelingsdirektør

Sonja Lindqvist
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer